

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

UNESCO
pridružene šole

Mreža Unesco pridruženih šol

Vodič za nacionalne koordinatorje

Mreža Unescu pridruženih šol

Vodič za nacionalne koordinatorje

Unescov sektor za izobraževanje

Izobraževanje je Unescova glavna prednostna naloga, ker je temeljna človekova pravica in temelj za izgradnjo miru in trajnostni razvoj. Unesco je specializirana agencija Združenih narodov za izobraževanje, sektor za izobraževanje pa zagotavlja globalno in regionalno vodstvo na področju izobraževanja, krepi nacionalne izobraževalne sisteme in se odziva na sodobne globalne izzive s pomočjo izobraževanja s posebnim poudarkom na enakosti med spoloma in Afriki.

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

Sektor za
izobraževanje

Globalni program izobraževanja 2030

Unesco je, kot specializirani agenciji Združenih narodov za izobraževanje, zaupano, da vodi in usklajuje Globalni program izobraževanja 2030, ki je del globalnega gibanja za izkoreninjenje revščine s 17 cilji trajnostnega razvoja do leta 2030. Izobraževanje, ki je ključnega pomena za doseganje vseh teh ciljev, ima lasten cilj 4, katerega namen je **“zagotoviti vključujoče in pravično kakovostno izobraževanje ter spodbujati možnosti vseživljenjskega učenja za vse”**. Okvir za ukrepe Izobraževanje 2030 vsebuje smernice za izvajanje tega ambicioznega cilja in zavez.

Leta 2018 objavila Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo, 7, place de Fontenoy, 75352 Pariz, 07 SP, Francija in Slovenska nacionalna komisija za UNESCO, Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana, Slovenija.

© UNESCO 2021 / Slovenska nacionalna komisija za UNESCO 2021

Ta publikacija je na voljo v Odprtem dostopu v okviru licence Attribution-ShareAlike 3.0 IGO (CC-BY-SA 3.0 IGO) (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/igo/>). Z uporabo vsebine te publikacije uporabniki sprejemajo, da jih zavezujejo pogoji uporabe Repozitorija odprtega dostopa UNESCO (<http://www.unesco.org/open-access/terms-use-ccbysa-en>).

Izvorni naslov: *UNESCO Associated Schools Network: Guide for National Coordinators*.

Leta 2018 objavila Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo, 7, place de Fontenoy, 75352 Pariz, 07 SP, Francija.

Uporabljene oznake in predstavitev gradiva v tej publikaciji ne pomenijo izražanja kakršnega koli mnenja Unesca o pravnem statusu katere koli države, ozemlja, mesta ali območja ali njenih oblasti ali glede razmejitve njenih državnih ali internih meja.

V tej publikaciji so izražena stališča in mnenja avtorjev; ta niso nujno enaka kot stališča in mnenja Unesco, ter organizacije ne zavezujejo.

Naslovnica: Oez/Shutterstock.com

Oblikovanje: Ana C. Martin

Natisnila Slovenska nacionalna komisija za UNESCO

Natisnjeno v Sloveniji

Kazalo vsebine

1	Zgodovina in ime	4
2	Poslanstvo	5
3	Cilji	6
4	Upravljanje	7
5	Članstvo	10
6	Dejavnosti in projekti	14
7	Poročanje	16
8	Pogosta vprašanja	17
Dodatek 1	Posebne naloge nacionalnega koordinatorja	20
Dodatek 2	Profil nacionalnega koordinatorja	21
Dodatek 3	Dolžnosti Unescovih nacionalnih komisij	22
Dodatek 4	Priporočila za uporabo logotipa ASPnet	23
Dodatek 5	Postopek včlanitve v ASPnet s spletnim orodjem	26

1 Zgodovina in ime¹

1.1

Leta 1953 je Unesco pričel s projektom pod imenom Shema koordiniranih eksperimentalnih dejavnosti v izobraževanju za življenje v svetovni skupnosti², v katerem je sodelovalo 33 srednjih šol in 16 držav članic³. Namen projekta je bil spodbuditi razvoj izobraževanja v skladu s cilji in dejavnostmi Organizacije Združenih narodov in njenih specializiranih agencij ter z načeli Splošne deklaracije o človekovih pravicah⁴.

1.2

Leta 1957 se je projekt preimenoval v Projekt pridruženih šol v izobraževanju za mednarodno razumevanje in sodelovanje⁵, število sodelujočih šol pa je v letu 1963 naraslo na 191 šol iz 42 držav članic. Leta 1997 je projekt dobil novo ime, in sicer Projekt pridruženih šol v izobraževanju za mednarodno sodelovanje in mir⁶, s čimer je sodelovanje med pridruženimi šolami postalo še bolj intenzivno. V Programu in proračunu Unesca za leti 1998–1999 se prvič pojavi kratica ASPnet za Projektno mrežo pridruženih šol (angl. Associated Schools Project Network⁸), ki združuje vseh tedanjih 4.224 sodelujočih šol iz 137 držav⁸.

1.3

Danes ASPnet predstavlja globalno mrežo z več kot 11.000 pridruženimi šolami iz 182 držav. Ker so dejavnosti članic mreže prerasle okvire prvotnega projekta, je bila beseda projekt (angl. project) odstranjena in se tako mreža imenuje **Mreža Unesco pridruženih šol**. Kratica **ASPnet** je ostala nespremenjena, da mrežo še naprej povezuje z njeno institucionalno zgodovino.

¹ UNESCO Projektna mreža pridruženih šol (ASPnet): Zgodovinski pregled 1953–2003, UNESCO 2003

² Poleg Resolucije 1.341, 7. zasedanje generalne konference UNESCO, 1952

³ Belgija, Kostarika, Ekvador, Zvezna republika Nemčija, Francija, Japonska, Nizozemska, Norveška, Pakistan, Filipini, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske, Združene države Amerike, Urugvaj in Jugoslavija (v: [Poročilo s sestanka UNESCO/ED/133](#) z 21. januarja 1954)

⁴ Resolucija 1.341, 7. zasedanje generalne konference UNESCO, 1952

⁵ Dokument UNESCO/ED/149 s 4. februarja 1957

⁶ Dokument ED/MD/19, 1971

⁷ UNESCO Projektna mreža pridruženih šol (ASPnet) – Seznam sodelujočih ustanov, UNESCO 1997

⁸ Odboren program in proračun za 1998–1999, Dokument 29 C/5, Odstavek 06028, UNESCO, 1998

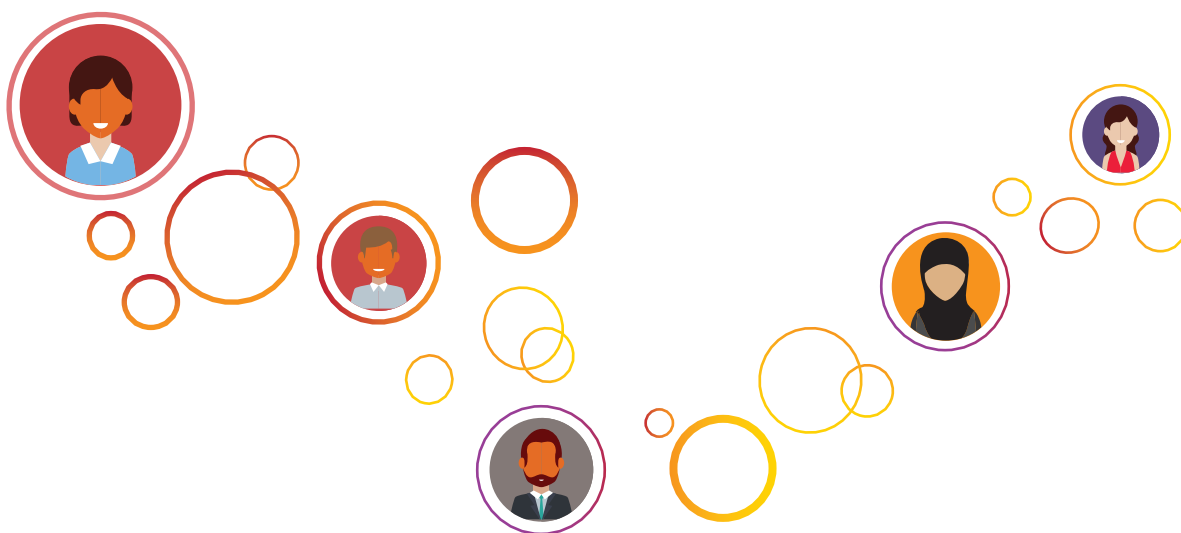
2 Poslanstvo

.....

Cilj ASPnet je v “glavah svojih učencev utrjevati mir”, s tem da zelo vidno vključi Unescove vrednote in cilje v organizacijo, učne ure, projekte in pravila sodelujočih šol. ASPnet poudarja pomembnost [štirih Delorsovih stebrov izobraževanja](#), kot so definirani v Unescovem Poročilu komisije o izobraževanju za 21. stoletje, Učenje: skriti zaklad⁹: učiti se, da bi vedeli; učiti se delati, učiti se biti in predvsem **učiti se živeti skupaj**.

.....

⁹ Učenje: skriti zaklad: Poročilo mednarodne komisije o izobraževanju UNESCO za 21. stoletje; UNESCO 1996

3 Cilji

3.1

ASPnet spodbuja vrednote in načela, zapisana v Unescovi ustavi in Ustanovni listini Združenih narodov, med drugim temeljne pravice in človeško dostojanstvo, enakost med spoloma, socialni napredek, svobodo, pravico in demokracijo, spoštovanje raznolikosti in mednarodno solidarnost¹⁰.

3.2

ASPnet pomaga pri izpolnjevanju Unescove poslanstva¹¹ in njegovih glavnih nalog, kot so: služiti kot laboratorij idej, okrepiti mednarodno in regionalno sodelovanje, razvijati institucije in človeške vire ter prispevati k razvoju politik in vzdrževanju standardov. ASPnet prispeva k prvi funkciji – laboratorij idej – z uvajanjem inovativnih in kreativnih pedagoških metod, ki pretvorijo globalne koncepte v praktične primere na šolski ravni in ki spodbujajo preobrazbo izobraževalnih sistemov in politik. Kot globalna mreža ASPnet podpira sodelovanje, širjenje znanja in partnerstva med podobno mislečimi šolami iz vsega sveta.

3.3

ASPnet ponuja svojim članom priložnosti za razvoj občutka pripadnosti globalni skupnosti. Poleg tega prispeva k doseganju [ciljev trajnostnega razvoja \(angl. Sustainable Development Goals, krajše SDGs\) sprejetih leta 2015](#). Konkretno se ASPnet osredotoča na točko 4.7 četrtega cilja trajnostnega razvoja – Izobraževanje 2030. Ta točka opisuje Izobraževanje za globalno državljanstvo (angl. Global Citizenship Education, krajše GCED) in Izobraževanje za trajnostni razvoj (angl. Education for Sustainable Development, krajše ESD).

¹⁰ ASPnet je izrecno omenjen v [Priporočilu o izobraževanju za mednarodno razumevanje, sodelovanje in mir ter izobraževanju v zvezi s človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami iz leta 1974](#), kar je eden glavnih mednarodnih normativnih dokumentov o izobraževanju.

¹¹ Unesco je odgovoren za usklajevanje mednarodnega sodelovanja na področju izobraževanja, znanosti, kulture in komunikacije, z namenom oblikovanja miru.

4 Upravljanje

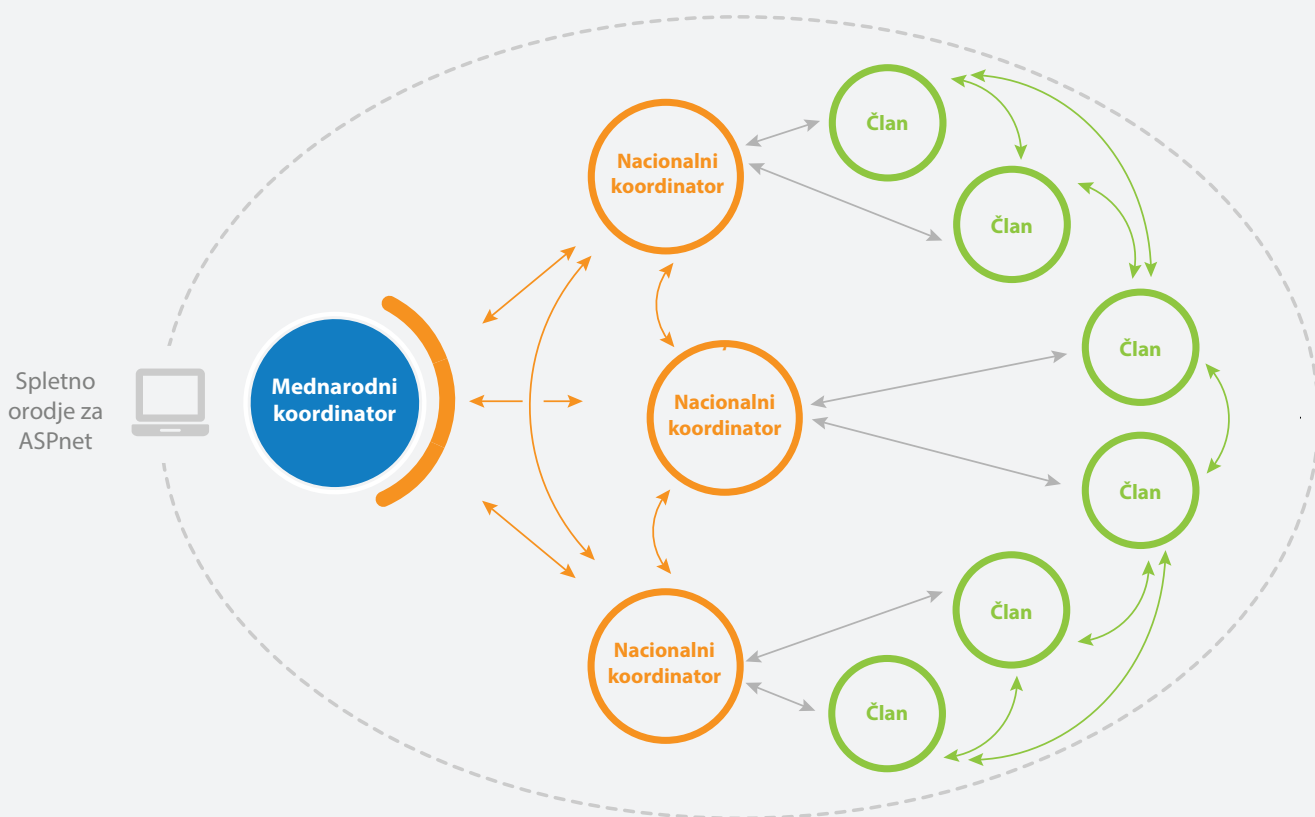
4.1

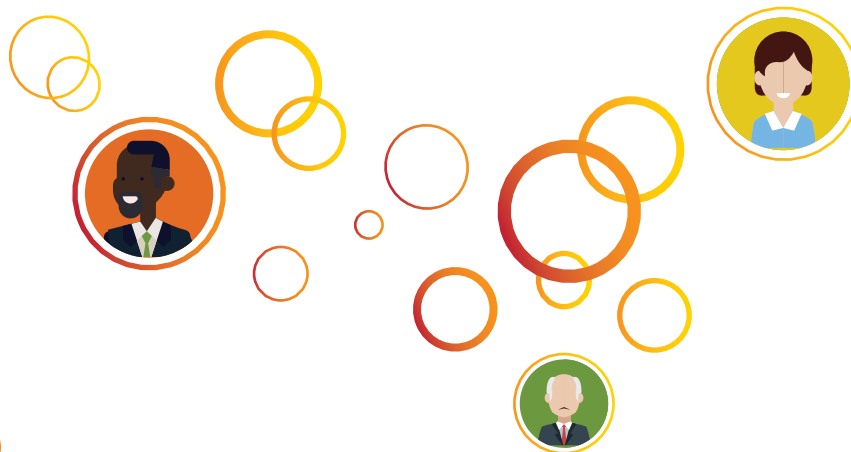
Upravna struktura organizacije ASPnet sestoji iz naslednjih treh organov:

- a. mednarodni koordinator na sedežu Unesca,
- b. nacionalni koordinatorji v sodelujočih državah,
- c. člani (šole ASPnet s certifikatom Unesca).

Na voljo je [spletno orodje za ASPnet \(OTA\)](#), ki omogoča učinkovito sodelovanje, mreženje in komunikacijo med tremi stranmi.

Slika 1: Upravna struktura organizacije

4.2

Mednarodni koordinator

Mednarodni koordinator, ki je zadolžen za ASPnet v sektorju za izobraževanje na sedežu Unesca, je odgovoren za celotno globalno koordinacijo in upravljanje mreže, tako da nudi nacionalnim koordinatorjem strateško in tehnično vodenje ter jim pomaga pri zagotavljanju kvalitete. Prav tako mednarodnemu koordinatorju Unesca daje pravico za sprejemanje novih članov v ASPnet in za usmerjanje načrtovanja globalnih projektov in dejavnosti Unesca v sodelovanju s sektorjem za programe Unesca, regionalnimi pisarnami Unesca in inštituti. Mednarodni koordinator vzdržuje tudi pogosto komunikacijo z nacionalnimi koordinatorji, pripomore k lažjemu sodelovanju med državami in regijami ter vzpostavi komunikacijski material in sredstva, ki naredijo mrežo vidno in jo predstavijo kot zastopnico za spremembe. Mednarodni koordinator poroča vodilnim telesom Unesca o dejavnostih ASPnet na podlagi letnih poročil, oddanih s strani nacionalnih koordinatorjev, in informacij o dejavnostih s strani članic preko OTE (poglavje 7: Poročanje).

4.3

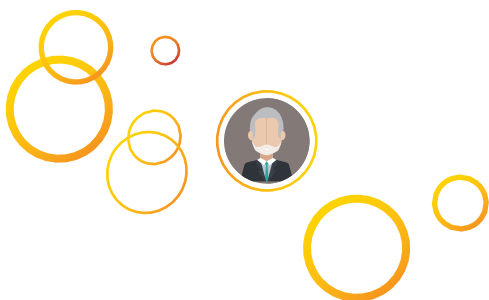
Nacionalni koordinatorji

Nacionalna komisija za Unesco v državi imenuje nacionalnega koordinatorja¹², ki je odgovoren za nadzor nad dejavnostmi in upravljanjem ASPnet, vključno z zagotavljanjem kakovosti, na državni ravni V okviru pooblastil nacionalne komisije¹³ nacionalni koordinator povezuje šole ASPnet z državnimi organi in z mednarodnim koordinatorjem Unesca ter spodbuja in podpira razvoj in izvedbo aktivnosti ASPnet v državi. Nacionalnim koordinatorjem lahko pomagajo decentralizirane ekipe ali koordinatorji. Kot komunikacijske vezi med člani in mednarodnim koordinatorjem so nacionalni koordinatorji odgovorni za prenos informacij mednarodnega koordinatorja članom, za nudenje pomoči pri izvedbi zahtev, kjer je to potrebno in mogoče, ter za poročanje o dejavnostih ASPnet v državi mednarodnemu koordinatorju (*Dodatek 1: Posebne naloge nacionalnega koordinatorja, Dodatek 2: Profil nacionalnega koordinatorja in Dodatek 3: Dolžnosti nacionalnih komisij za Unesco*).

4.4

Člani

Člani ASPnet so šole¹⁴. V vsaki šoli članici ravnatelj imenuje kontaktno osebo za ASPnet, ki sodeluje z nacionalnim koordinatorjem ter drugimi člani in partnerji. Glavni nosilci mreže ASPnet so šole, saj so odgovorne za razvoj in izvedbo lastnih inovativnih projektov ter druge iniciative in pristope, ki omogočajo sodelovanje celotne šolske skupnosti (točka 8.5). So tudi glavni upravičenci in ciljna skupina za projekte, organizirane s strani nacionalnega koordinatorja in/ali mednarodnega koordinatorja. Ena od pomembnejših odgovornosti, ki jo nosijo šole, je, da delijo svoje izkušnje z nacionalnim koordinatorjem in z drugimi šolami – tako domačimi kot tujimi, s ciljem skupnega učenja, ter s svojimi skupnostmi z namenom širjenje vpliva ASPnet (poglavje 5, zlasti točka 5.3, o odgovornosti članov; tudi točka 8.12 o razlikah med šolami mreže ASPnet in Unesco klubi).

4.5

Spletno orodje za ASPnet (OTA)

[OTA](#) je glavna platforma, ki trem ključnim nosilcem mreže ASPnet omogoča vsakodnevno povezovanje in upravljanje vseh svojih upravnih in s projekti povezanih komunikacijskih procesov za ASPnet, vključno s [postopkom včlanitve novih članov](#) (točka 5.4). To je mesto, kjer lahko skupnost ASPnet deli ideje, išče vire, vodi virtualni dialog in medsebojno sodeluje. Z javno spletno stranjo OTA povečuje prepoznavnost mreže in njenih članov. OTA, ki jo upravlja sedež Unesca, potrebuje prispevke vseh nacionalnih koordinatorjev in članov, ki imajo posamezne uporabniške račune in gesla za neposredno posodabljanje in nalaganje informacij. OTA je dostopna prek spleta in mobilnih naprav brez pisarniške ali domače širokopasovne povezave. Za dostop do spleta lahko uporabite tudi javne brezžične povezave, električna omrežja ali satelitsko komunikacijo.

¹² V nekaterih državah je nacionalni koordinator imenovan s strani drugega vladnega organa, kot denimo ministrstvo za šolstvo, in deluje v okviru pooblastil tega organa v sodelovanju z nacionalno komisijo za Unesco.

¹³ Glej opombo 12.

¹⁴ Izraz "šole" obsega vse vrste in ravni izobraževalnih ustanov, opredeljenih v točki 5.1.

5 Članstvo

5.1

Upravičenost

Članstvo v ASPnet je odprto za vse javne ali zasebne šole in ustanove za usposabljanje učiteljev, ki jih priznavajo nacionalni organi. Upravičene so tako formalne kot neformalne ustanove, ki izvajajo predšolsko, osnovnošolsko, srednješolsko, tehnično ali poklicno izobraževanje ali usposabljanje učiteljev¹⁵.

5.2

Kriterij

Glavni [kriterij za članstvo](#) je prostovoljna zavezanost vodstva šole in šolske skupnosti k spodbujanju vrednot in idealov Unesca ter delo z:

- uporabo inovativnih in vključujočih metodologij in pristopov,
- zagotavljanjem varnih, trajnostnih, nenasilnih, vključujočih in učinkovitih okolij za učenje za vse učence,
- sodelovanjem med šolami znotraj in zunaj države.

Našteti vidiki zavezanosti mreži se ocenijo v postopku včlanitve. Člani morajo biti prav tako zavezani izpolnjevanju pogojev za članstvo, ki so navedeni v nadaljevanju.

5.3

Pogoji

Člani morajo zagovarjati vrednote in načela Unesca ter uspešno opraviti določeno število nalog, da izkazujejo in ohranijo članstvo. Naloge, ki jih določi Unesco, so **minimalni standardi** in zagotavljajo kakovost v delovanju in upravljanju mreže ASPnet ter jamčijo, da člani prispevajo k izpolnjevanju poslanstva in doseganju ciljev mreže. Naloge so naslednje:

- oddaja letnega načrta dela¹⁶ nacionalnemu koordinatorju, z opisom predvidenih rezultatov;
- oddaja letnega poročila nacionalnemu koordinatorju z uporabo predloge, ki jo zagotovi nacionalni koordinator (točka 7.2);
- sodelovanje vsako šolsko leto v vsaj enem globalnem ali regionalnem projektu, tekmovanju ali kampanji, ki jih predlaga UNESCO, ali v povezani nacionalni aktivnosti, ki jo predlaga nacionalni koordinator;
- obeleževanje vsaj dveh dni Združenih narodov, izbranih na koledarju ASPnet na OTA, s sodelovanjem celotne šolske skupnosti;
- zunanja uporaba znaka članstva ASPnet na šoli, kot naroča/določa nacionalni koordinator (točka 5.9);
- obveščanje šolske skupnosti o članstvu v ASPnet (preko osebja, sestankov staršev in učencev, posterjev, spletne strani šole itd.);
- posodabljanje svojih informacij na OTI vsaj dvakrat vsako leto (kontaktni podatki, šolska statistika in dejavnosti), po potrebi s pomočjo nacionalnega koordinatorja, drugega člana ali partnerja (točka 8.4).

Glede na nacionalne okoliščine lahko nacionalni koordinator določi dodatne pogoje za članstvo v posvetovanju z mednarodnim koordinatorjem.

¹⁵ Glej tudi točko 8.2: Lahko univerze postanejo članice ASPnet?

¹⁶ V nekaterih državah se lahko namesto tega izvedejo načrtovalni sestanki.

5.4

Postopek včlanitve

Šole, ki se želijo včlaniti v ASPnet, morajo vložiti [vlogo po spletu na OTI](#). Postopek včlanitve je podrobneje opisan na sliki 2 in v dodatku 5 (Postopek včlanitve v ASPnet s spletnim orodjem). V izjemnih primerih, ko pride do tehničnih težav pri oddaji ali obdelavi vlog prek spleta, lahko mednarodni koordinator na zahtevo pošlje nacionalnemu koordinatorju obrazce v papirni obliki za oddajo vloge po pošti. Stroškov včlanitve ni, prav tako šolam ni treba plačati nikakršne članarine.

5.5

Pripravljalno obdobje

Za kandidate za članstvo je priporočeno pripravljalo obdobje vsaj enega leta po tem, ko šola izrazi zanimanje (1. korak na sliki 2) ali oddaji vloge (3. korak) nacionalnemu koordinatorju. Države lahko oblikujejo lastne nacionalne postopke predhodne izbire in priprav v okviru splošnih smernic, ki jih zagotavlja Unesco.

5.6

Potrditev

Članstvo lahko odobri in potrdi samo Unesco (5. korak na sliki 2) na podlagi priporočila, prejetega od nacionalnega koordinatorja. Unesco nacionalnemu koordinatorju in šoli pošlje elektronsko potrditev o članstvu. Poleg tega Unesco nacionalnemu koordinatorju pošlje podpisano originalno potrdilo, ki ga ta posreduje novemu članu. Ko šola prejme potrdilo, je vključena v globalni imenik UNESCO ASPnet ter od Unesca prejme podatke o uporabniškem računu in navodila za uporabo OTA. Samo šole, ki jih uradno potrdi Unesco, so ASPnet članice.

5.7

Trajanje

Članstvo velja za določen čas od treh do petih let. Trajanje članstva fleksibilno določi nacionalni koordinator v tem razponu. Članstvo se lahko podaljša za enako obdobje, če so izpolnjeni zahtevani pogoji. Glavni način preverjanja je letno poročilo člana (poglavje 7), ki ga nacionalni koordinator lahko dopolni z obiski z ali drugimi ukrepi spremljanja in/ali ocenjevanja. Tudi Unesco lahko spremlja aktivnosti z namenom zagotavljanja kvalitete.

Slika 2: Kako postati član ASPnet

5.8

Obnovitev ali prekinitev članstva

Ko članstvo poteče, nacionalni koordinator obvesti člana, ali je zadovoljivo opravil zahtevane naloge (točka 5.3), in temu ustrezno potrdi podaljšanje članstva ali priporoči, da Unesco prekine članstvo (slika 3).

Član lahko kadar koli prekine svoje članstvo s pisnim obvestilom nacionalnemu koordinatorju, ki o tem obvesti Unesco.

V obeh primerih Unesco članu in njegovemu nacionalnemu koordinatorju potrdi prekinitev članstva in izbriše ime člana iz globalnega imenika.

Slika 3: Obnovitev ali prekinitev članstva v ASPnet

5.9

Vizualna identiteta

Listina o članstvu v Unescu mora biti razstavljena v šoli na vidnem mestu. Nacionalni koordinator lahko svojim članom posreduje poster, znak ali zastavo z logotipom članstva v ASPnet. Namesto tega ali kot dodatno lahko učenci izdelajo stensko poslikavo ali sliko, ki simbolizira članstvo šole v ASPnet. Člani lahko razpolagajo z logom članstva ASPnet v skladu z Unescovimi pravili in predpisi (Dodatek 4: Priporočila za uporabo logotipa ASPnet).

5.10

Sporazum o članstvu

Oddaja prijave za članstvo in njena potrditev s strani Unesca predstavlja **moralno zavezo** med šolo in Unescom, ki temelji na prostovoljni zavezanosti šole poslanstvu in ciljem ASPnet ter priznanju te zaveze s strani Unesca. Poleg tega lahko novi člani podpišejo sporazum ali listino s svojim nacionalnim koordinatorjem ali nacionalno komisijo s posebnimi zahtevami glede članstva, določili o trajanju in podaljšanju članstva, ki morajo biti v vseh primerih v skladu z določbami tega vodiča. Primeri takšnih nacionalnih dokumentov so na voljo na OTA.

5.11

Obseg

Število članov iz ene države ni omejeno. Vendar za zagotavljanje optimalnega delovanja in upravljanja ASPnet v državi nacionalni koordinator lahko omeji število članov na razumno število, da je upravljanje lažje in da je število v skladu s sredstvi, ki so na voljo. Pri priporočanju šol za članstvo nacionalni koordinator, kolikor je to mogoče, izbira šole iz različnih regij, okolij in z različnimi stopnjami izobraževanja.

5.12

“Partnerske šole”

Če je potrebno ali zaželeno, lahko nacionalni koordinator, po posvetovanju z mednarodnim koordinatorjem, uvede dodatne možnosti ali rešitve za občasno ali redno sodelovanje šol, ki niso članice, pri določenih dejavnostih in dogodkih ASPnet. Unesco priznava samo šole ASPnet, ki so potrjene članice, vendar je zaželeno, da šole članice redno delijo svoje izkušnje in sodelujejo s “partnerskimi šolami”, saj to poveča doseg in vpliv ASPnet aktivnosti v njihovih lokalnih skupnostih. Uradne pravice članic ASPnet ne veljajo za te “partnerske šole”. Prav tako niso vključene v ASPnet imenik in se ne smejo imenovati šole ASPnet.

6 Dejavnosti in projekti

6.1

Vrste dejavnosti

Dejavnosti in projekti ASPnet so lahko zasnovani s strani mednarodnega koordinatorja, nacionalnega koordinatorja, Unescovih regionalnih pisarn in inštitutov ali šol članic samih. Člani lahko izberejo ASPnet dejavnosti in projekte, ki jih želijo izvajati, vendar morajo poleg tega vsako leto prispevati k vsaj eni dejavnosti, ki jo sproži mednarodni koordinator, ali k povezani nacionalni dejavnosti, ki jo predlaga njihov nacionalni koordinator (točka 5.3.3). Nekateri določeni nacionalni ali mednarodni projekti imajo lahko izbirni postopek. Večina dejavnosti v kampanjah je odprta za vse člane.

6.2

Prioritetna tematska področja

V skladu s svojim poslanstvom in cilji (poglavji 2 in 3) ASPnet prispeva k doseganju globalnih in nacionalnih ciljev, ki se lahko s časom spreminjajo. Tematska področja delovanja v ASPnet v okviru [agende ciljev trajnostnega razvoja](#), in zlasti 4. cilja trajnostnega razvoja – Izobraževanje 2030, vključujejo:

- a. globalno državljanstvo ter kultura miru in nenasilja;
- b. trajnostni razvoj in trajnostni življenjski slogi;
- c. medkulturno učenje in spoštovanje kulturne raznolikosti in dediščine.

Glede na odločitve držav članic Unesca mednarodni koordinator razvija globalne ali regionalne projekte ASPnet o specifičnih temah v sodelovanju z relevantnimi enotami Sekretariata.

6.3

Obeleževanje mednarodnih dni

Obeleževanje mednarodnih dni, ki jih izbere mednarodni koordinator, je najboljša začetna točka za poučevanje in spoznavanje Unescovih vrednot in prioritet. Koledar mednarodnih dni, med katerimi lahko člani izberejo tiste, ki jih bodo obeležili, je na voljo na OTA. Kjer je potrebno, Unesco razvija posebne vire, gradiva in predloge za obeleževanja. Obeleževanje mednarodnih dni naj vključuje celotno šolsko skupnost in po možnosti oblikujejo pobude, ki zadevajo tudi širšo skupnost.

6.4

Svetovanje in podpora

Članice so deležne svetovanja in tehnične podpore kot tudi dostopa do primerov dobrih praks za načrtovanje in izvajanje svojih dejavnosti predvsem s strani nacionalnega koordinatorja. Unesco – mednarodni koordinator, Unescove regionalne pisarne in inštituti – nacionalnemu koordinatorju in preko njega zagotavljajo svetovanje in podporo za mednarodne in regionalne projekte, za določene projekte pa lahko uvedejo tudi pomoč drugih partnerjev.

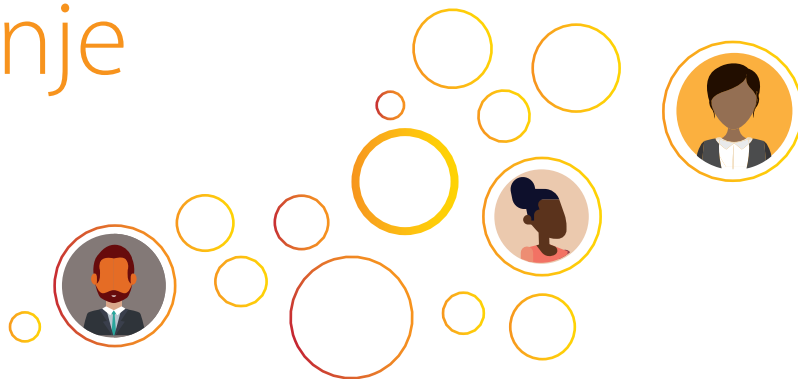
6.5

Financiranje

Članstvo v ASPnet ne nudi članov nobenih finančnih koristi. Dejavnosti in projekti ASPnet, ki jih izvajajo člani, so financirani iz lastnih sredstev članov. Udeležba na sestankih, ki jih skliče Unesco ali nacionalni koordinatorji, je lahko delno ali v celoti financirana, če je na voljo dovolj sredstev. Prav tako je lahko financirano ali sofinancirano sodelovanje v določenih projektih, ki jih vodi ali podpira Unesco. Poleg tega se lahko nacionalni koordinatorji prijavijo za financiranje ali sofinanciranje dejavnosti ASPnet prek Unescovega programa za sodelovanje, ki je namenjen podpori pobud, ki jih predlagajo države članice¹⁷.

¹⁷ Unescov program za sodelovanja nudi podporo nacionalnim, podregionalnim ali regionalnim dejavnostim držav članic, ki so v skladu s prednostnimi nalogami rednega programa organizacije. Vsako dve leti, po sprejetju programa in proračuna, je mogoče prek nacionalnih komisij za UNESCO predložiti predloge generalnemu direktorju Unesca v odobritev.

7 Poročanje

7.1

Letno poročilo

Poročila so glavni način preverjanja izpolnjevanje pogojev članstva in zagotavljanja kakovosti. Poročanje je obvezno za vse organe vodstvene strukture (točka 4.1): mednarodni koordinator, nacionalni koordinatorji in člani.

7.2

Poročila članov

Nacionalni koordinator vsem članom v državi posreduje predlogo, datum oddaje poročila in smernica za njihovo letno poročilo, ki je obvezno (točka 5.3.2). Poročila članov prispevajo k nacionalnemu poročilu, ki ga morajo nacionalni koordinatorji predložiti Unescu. Poleg informacij o zaključenih dejavnostih morajo poročila članov vsebovati opis sprememb ali izboljšav, ki so rezultat dejavnosti ASPnet ali pobud, ter izzivov in ovir, s katerimi so se člani soočili.

7.3

Nacionalno poročilo

Nacionalni koordinator pripravi letno poročilo na podlagi predloge, ki jo pripravi Unesco, in ga posreduje mednarodnemu koordinatorju **po spletu, vsako leto do 15. januarja**. Nacionalno poročilo vsebuje kvalitativne in kvantitativne podatke s sintezo in analizo dela članic ter njihovih dosežkov in izzivov, opisanih v njihovih poročilih. Natančni datumi enoletnega obdobja, ki ga zajema nacionalno poročilo, se lahko razlikujejo od države do države, odvisno, med drugim, od nacionalnega šolskega koledarja.

7.4

Globalno poročilo

Na podlagi nacionalnih poročil in dodatnih podatkov in informacij (npr. iz OTE in Unescovih regionalnih pisarn), mednarodni koordinator vsako leto pripravi kratko globalno poročilo o ASPnet, ki se posreduje Unescovim nacionalnim koordinatorjem in članom. Prav tako mednarodni koordinator redno prispeva k poročilom za Unescove vodstvene organe.

8 Pogosta vprašanja

8.1

Ali so nacionalni koordinatorji imenovani za določen čas?

Ne. Vsaka nacionalna komisija za Unesco se lahko odloči sama. Določena stopnja kontinuitete lahko olajša načrtovanje in izvajanje večjih projektov ter razvoj sodelovanja z drugimi državami.

8.4

Kaj se zgodi, če imajo člani težave pri dostopu do OTE?

Dostop do OTE je bistven za člane in nacionalne koordinatorje, kakršne koli tehnične težave pa je treba rešiti čim prej. Za tehnične težave pri prijavi ali nalaganju gradiva na OTO lahko mednarodni koordinator zagotovi tehnično pomoč. Za težave, povezane z opremo ali povezljivostjo, se pričakuje, da bodo nacionalni koordinatorji zagotovili pomoč zadevnim članom. To lahko vključuje prenos informacij prek mobilne tehnologije ali telefona, prenos in tiskanje dokumentov za njihove potrebe ali pomoč članov z boljšimi povezavami pri nalaganju informacij in gradiv na OTO.

8.2

Lahko univerze postanejo članice ASPnet?

Ne. Unesco ima ločeno mrežo za univerze, [program kateder UNITWIN/UNESCO](#), ki spodbuja mednarodno meduniverzitetno sodelovanje in povezovanje. Članstvo v ASPnet na terciarni ravni je odprto samo za ustanove za usposabljanje učiteljev.

8.5

Kaj je celosten pristop do izobraževanja?

Celosten pristop do izobraževanja vključuje vse učence, šolsko osebje in partnerje ter ne obravnava potreb učencev le z učnim načrtom, temveč skozi vse vidike šolskega življenja. Pomeni kolektivno in skupinsko ukrepanje v in s strani šolske skupnosti za izboljšanje učenja, vedenja in dobrega počutja ter pogojev, ki to podpirajo.

8.3

Je akademska odličnost predpogoj za članstvo v ASPnet?

Ne. Glavni kriterij za članstvo je prostovoljna zavezanost vodstva šole in šolske skupnosti k spodbujanju Unescovih vrednot in idealov (točka 5.2). ASPnet ni "elitna" mreža. Vključuje šole, ki delujejo v zelo raznolikih okoliščinah, z različnimi pogoji in sredstvi.

8.6

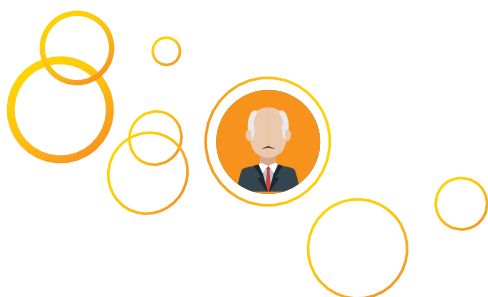
Ali morajo nacionalni koordinatorji formalno ovrednotiti vse šole za pripravo nacionalnega poročila?

Ni nujno. Poročila članov so osnova za preverjanje njihovih dejavnosti in kakovosti njihovega sodelovanja. Toda poročila članov naj bodo dopolnjena z redno komunikacijo med nacionalnimi koordinatorji in šolami – objave na OTI, poročila v medijih itd., ki lahko zagotovijo dokazila o dejavnostih in dosežkih, navedenih v poročilih. Redna formalna vrednotenja, če so izvedljiva, so seveda izvrstna za oceno napredka, zagotavljanje kakovosti in usmerjanje šol, vendar za pripravo nacionalnega poročila niso obvezna.

8.7

Kaj naj naredijo nacionalni koordinatorji, če gradivo, ki ga je pripravil Unesco, ni v jezikih, ki so v uporabi na šolah?

Večina Unescovih dokumentov in gradiv je pripravljenih v angleščini in francoščini, ki sta dva delovna jezika Unesca. Kadar so viri na voljo, jih je mogoče prevesti tudi v druge uradne jezike Združenih narodov, in sicer v španščino, arabščino, ruščino in kitajščino. Prevajanje v druge jezike je treba urediti in podpirati lokalno.

8.8

Se lahko člani prijavijo za financiranje pri Unesco?

Ne. Unesco ni organizacija, ki nudi financiranje, ter ne more posameznim šolam nuditi finančne podpore. Vendar lahko nacionalni koordinatorji prek nacionalnih komisij predložijo predloge za financiranje dejavnosti ASPnet v okviru Unescovega programa za sodelovanje (opomba 17).

8.9

Ali lahko šole, ki so članice drugih mednarodnih mrež, zaprosijo za članstvo v ASPnet?

Da. Vendar Unesco spodbuja načelo pravičnosti; če so šole kandidatke enako motivirane in usposobljene, lahko nacionalni koordinatorji dajo prednost tistim, ki še nimajo mednarodne prepoznavnosti in priložnosti, če je potrebno ohranjati število članov pod zgornjo mejo članstva.

8.10

Ali je pri Unescu na voljo usposabljanje za nacionalne koordinatorje?

Od leta 2018 mednarodni koordinator vsaki dve leti predstavi usmerjevalni program za nove nacionalne koordinatorje. Unesco razvija tudi spletne vire za nacionalne koordinatorje in lahko organizira vzajemno mentorstvo. Glede na razpoložljivost proračunskih sredstev bo Unesco organiziral regionalna in mednarodna srečanja ter krepitev zmogljivosti za nacionalne koordinatorje.

8.11

Lahko člani neposredno stopijo v stik z mednarodnim koordinatorjem?

Mednarodni koordinator ne more neposredno komunicirati z vsemi posameznimi člani. V večini primerov se lahko nacionalni koordinatorji odzovejo na poizvedbe ali zahteve članov ali pridobijo potrebne informacije in odgovore od mednarodnega koordinatorja. Vendar lahko člani v izjemnih primerih (npr. specifične poizvedbe v zvezi z OTO) pišejo mednarodnemu koordinatorju in kopijo svoje zahteve naslovijo na svojega nacionalnega koordinatorja.

8.13

Lahko nacionalni koordinatorji obravnavajo prošnje za včlanitev s strani zamejskih šol, ki imajo sedež v tujini?

Ne. Šole morajo zaprositi za članstvo ASPnet v državi, v kateri se nahajajo, tudi če sledijo nacionalnemu programu druge države ali poučujejo v drugem jeziku. Naslov šole v OTI določa, kateremu nacionalnemu koordinatorju bo poslana vloga za članstvo v obravnavo. Vendar lahko nacionalni koordinatorji povabijo šole v tujini, da sodelujejo v dejavnostih, organiziranih za nacionalne člane ASPnet.

8.12

Naj bi nacionalni koordinatorji organizirali skupne dejavnosti za ASPnet šole in za Unescove klube?

Unesco spodbuja sodelovanje med svojimi različnimi mrežami. Skupne dejavnosti pridruženih šol in Unescovih klubov so zaželeni, saj pogosto povečajo doseg in vpliv. Pomembno pa je opozoriti, da imajo ASPnet in Unescovi klubi svoje prepoznavne identitete, ki jih ne smemo zamešati ali zamenjati. Zato je treba ustrezno spoštovati upravičenja, oblikovane za člane vsake mreže.

8.14

Kako lahko člani najdejo partnerje za sodelovanje ali pobratenje (angl. twinning) v drugih državah?

Nacionalni koordinatorji lahko vzpostavijo stik z nacionalnimi koordinatorji v drugih državah neposredno prek OTE ali se posvetujejo z mednarodnim koordinatorjem, da vzpostavijo stik z določenimi državami ali pridobijo nasvet. OTA je koristno orodje za iskanje partnerjev, saj vsebuje projekte in gradiva, ki jih objavljajo člani s celega sveta, da bi našli skupne interese ali zanimanja, poleg tega pa ima funkcijo iskanje po temah. Nacionalni koordinatorji in člani lahko uporabijo tudi imenik nacionalnega koordinatorja in šol članic na OTI, da poiščejo in obišejo nacionalna spletna mesta ASPnet ali spletna mesta članov in strani družbenih medijev, da se seznani z njihovim delom.

8.15

Ali lahko nacionalni koordinatorji ali člani spremenijo barvo ali obliko logotipa ASPnet, da ga prilagodijo lokalni kulturi ali zasnovi?

Ne, uporabo logotipa ASPnet za nacionalne koordinatorje ali člane urejajo Unescove smernice, ki jih morajo spoštovati vsi nosilci mreže ASPnet.

Dostop do spletnega orodja za ASPnet (OTA)
<https://aspnet.unesco.org>

Dodatek 1

Posebne naloge nacionalnega koordinatorja

Nacionalni koordinatorji so povezava med šolami v njihovi državi, njihovo nacionalno komisijo in drugimi nacionalnimi organi¹⁸ in mednarodnim koordinatorjem v Unescu.

Nacionalni koordinator opravlja naslednje naloge:

- ✓ pomaga pri razvoju nacionalne strategije in letnega načrta dela v posvetovanju z nacionalno komisijo in člani;
- ✓ zagotovi splošno usklajenost in članom nudi upravljavsko in tehnično svetovanje, vključno s pomočjo pri načrtovanju in izvedbi projektov in dejavnosti in pri uporabi OTE;
- ✓ glede na potrebe razvija in uvaja okvire za izvajanje nadzora kvalitete mreže ASPnet na nacionalni ravni;
- ✓ redno posodablja nacionalni imenik šol članic in upravlja z vsemi postopki, povezanimi z novimi prijavi za članstvo ter obnovitvami ali prekinitvami članstva;
- ✓ razvija in upravlja e-poštni seznam vseh članov ASPnet v državi;
- ✓ nadzoruje aktivnosti in/ali projekte ASPnet v državi ter enkrat letno poroča mednarodnemu koordinatorju z uporabo spletne predloge;
- ✓ vzdržuje redno komunikacijo s člani, njihovimi ravnatelji in kontaktnimi točkami, da identificira potrebe po pomoči;
- ✓ prepozna in deli primere dobre prakse na šolski ravni v zvezi z upravljanjem, administracijo in izvedbo dejavnosti ASPnet;
- ✓ razvija partnerstva, tako nacionalna kot mednarodna, ter s tem podpira dejavnosti in projekte ASPnet v svoji državi, kot tudi sodelovanje znotraj regij in podregij;
- ✓ pomaga pri prevajanju in posredovanju Unescovih publikacij in informacij o programih;
- ✓ je predstavnik članov na nacionalni, regionalni in mednarodni ravni;
- ✓ pri odgovarjanju na vabila mednarodnega koordinatorja za izbor sodelujočih predstavnikov uporablja proces izbire, ki je transparenten, vključujoč in upošteva enakopravnost med spoloma;
- ✓ aktivno sodeluje z drugimi nacionalnimi koordinatorji pri izmenjavi primerov dobrih praks, ki zadevajo upravljanje ASPnet na nacionalni ravni;

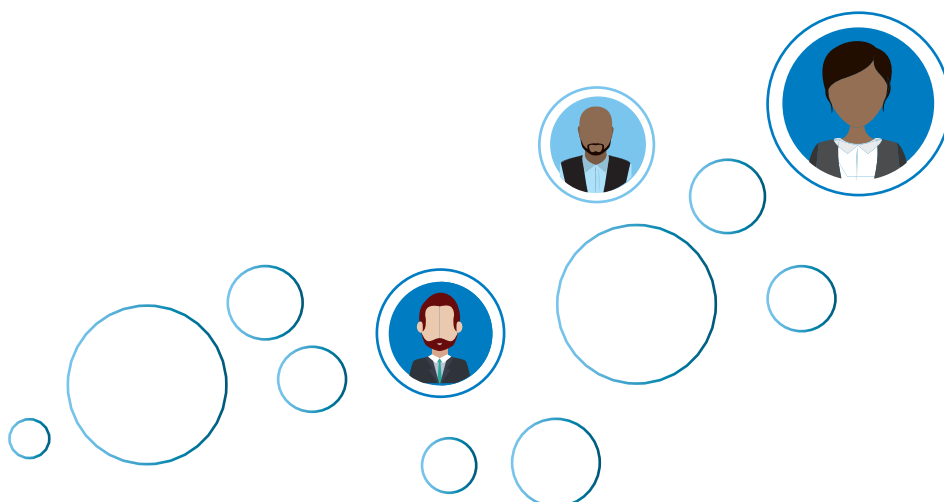
¹⁸ Glej opombo 12.

Dodatek 2

Profil nacionalnega koordinatorja

Nacionalni koordinator potrebuje različne veščine za vodenje in komunikacijo, kot so:

- ✓ znanje o izobraževanju in vodenju šole;
- ✓ znanje o Unescu, njegovem delu in delovanju;
- ✓ vodstvene veščine, spretnosti za usklajevanje in medsebojne odnose;
- ✓ znanje in izkušnje na področju vodenja in izvedbe projektov;
- ✓ tekoče znanje angleščine in/ali francoščine kot Unescovega delovnega jezika;
- ✓ spretnosti glede promocije, navezovanja stikov in odnosih z javnostjo;
- ✓ spretnosti pri uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije za uporabo OTE.

Dodatek 3

Dolžnosti Unescovih nacionalnih komisij

.....

Nacionalna komisija je odgovorna za imenovanje nacionalnega koordinatorja ASPnet, ob upoštevanju profila in specifičnih nalog (dodatek 1 in dodatek 2), ter za uradno obveščanje mednarodnega koordinatorja na sedežu Unesca o imenovanju. Nacionalna komisija mednarodnemu koordinatorju posreduje vse kontaktne podatke imenovanega nacionalnega koordinatorja.

Poleg tega je zaželeno, da nacionalna komisija opravlja tudi naslednje naloge:

- ✓ zagotavlja usmeritvene napotke in redno svetovanje novemu nacionalnemu koordinatorju in tudi njegovim/njenim zaposlenim, če je to potrebno;
- ✓ obvešča nacionalnega koordinatorja o Unescovih prioritetah, programih in publikacijah;
- ✓ obvešča vladne organe o aktivnostih ASPnet;
- ✓ omogoča stike nacionalnega koordinatorja z vladnimi organi in z drugimi Unescovimi mrežami po državi (Unescove regionalne pisarne, inštituti in centri 1. in 2. kategorije, Unescove katedre, spomeniki kulturne dediščine, biosferna območja, Unescovi klubi itd.);
- ✓ omogoča in, kadar je mogoče, podpira stike nacionalnega koordinatorja s člani in obiske pri njih;
- ✓ članom zagotovi svetovanje in priskrbi vizualni material, da lahko vidno izkažejo svoje članstvo v ASPnet, ter nadzira uporabo logotipa ASPnet pri članicah;
- ✓ če je mogoče, pomaga zagotoviti sredstva, ki olajšajo ali omogočajo sodelovanje nacionalnega koordinatorja in članov v državnih, regionalnih in globalnih dejavnostih;
- ✓ če je mogoče, pomaga zagotoviti sredstva za letno nacionalno srečanje ASPnet;
- ✓ pomaga nacionalnemu koordinatorju pri zastopanju interesov ASPnet in komunikaciji;
- ✓ če so na voljo, zagotavlja potrebna sredstva in podporo za omogočanje dela nacionalnega koordinatorja.

Dodatek 4

Mreža Unescu pridruženih šol (ASPnet) – Priporočila za uporabo logotipa ASPnet

1. Namen

Nacionalni koordinator in šole članice ASPnet, ki so uradno registrirane s strani Unesca (mednarodni koordinator ASPnet), s pomočjo logotipa ASPnet izkažejo svoje sodelovanje z Unescom. Ta navodila vsebujejo pogoje uporabe v skladu z Navodili za uporabo Unescovega imena, kratice, logotipa in internetnih domen Unesca, ki so bila sprejeta na Unescovi Generalni konferenci (sklep 34 C/86).

2. Splošni pogoji

- a. Splošne pogoje za uporabo logotipa ASPnet določi Unesco in ne smejo biti spremenjeni brez predhodnega pisnega dogovora z Unescom.
- b. Logotip ASPnet mora biti uporabljen previdno, da v javnosti ne pride do napačnega razumevanja glede samostojnosti vsakega od vpletenih: nacionalnega koordinatorja, članov in Unesca.
- c. Logotip ASPnet ne sme biti pod nobenim pogojem uporabljen na proizvodih, namenjenih za prodajo.
- d. Publikacije z logotipom ASPnet, ki jih pripravijo nacionalni koordinatorji ali šole članice morajo vsebovati izjavo po naslednjem zgledu: "Nacionalni koordinator [ime države] / [ime šole] je odgovoren/a za oblikovanje in predstavitev vidikov, vsebovanih v tem/tej [ime gradiva] in za mnenja izražena v njem/njej, ki pa niso nujno skladna z mnenji Unesca in niso zavezujoča za Unesco."
- e. Nacionalni koordinatorji in šole članice lahko uporabljajo logotip ASPnet za svoje dejavnosti, ki so povezane z mrežo Unescu pridruženih šol (ASPnet), ne smejo pa uporabiti logotipa ASPnet v kakršni koli obliki dovoliti drugim.
- f. Logotip ASPnet je lahko uporabljen v črni, modri barvi Združenih narodov ali beli barvi na temnih podlagah.
- g. Višina podobe templja je merilo za velikost logotipa. Ko je logotip prikazan, ne sme biti višina podobe templja nikoli manjša od 12 mm.
- h. Logotip ASPnet je lahko prikazan poleg logotipa šole članice ali samostojno na drugem mestu.
- i. Nacionalni koordinator in šole članice nosijo polno odgovornost za posledice, ki izhajajo iz njihove uporabe logotipa ASPnet.

3. Nacionalni koordinatorji

3.1 Logotip ASPnet za nacionalne koordinatorje

Spodnji primer prikazuje logotip ASPnet za nacionalne koordinatorje:

Logotip sestoji iz treh delov:

- logotip Unesca s svojimi tremi sestavnimi deli: simbol templja, polno ime organizacije in navpična pikčasta črta;
- emblem ASPnet (grafični del in napis "UNESCO pridružene šole");
- napis "Nacionalna koordinacija" in **na črti pod napisom** "[ime države]".

Nacionalni koordinatorji ne smejo pod nobenim pogojem uporabljati logotipa ASPnet brez napisa "Nacionalna koordinacija + [ime države]" niti logotipa Unesca brez emblema ASPnet.

3.2 Kako pridobiti logotip ASPnet za nacionalne koordinatorje

Nacionalni koordinatorji pridobijo logotip ASPnet za nacionalne koordinatorje od Unescovega sekretariata (aspnet@unesco.org).

4. Šole članice

4.1 Logotip ASPnet za šole članice

Šole članice ASPnet naj uporabljajo spodaj prikazani standardni logotip ASPnet:

Logotip sestoji iz treh delov:

- logotip Unesca s svojimi tremi sestavnimi deli: simbol templja, polno ime organizacije in navpična pikčasta črta;
- emblem ASPnet (grafični del in napis "UNESCO pridružene šole");
- napis "Član".

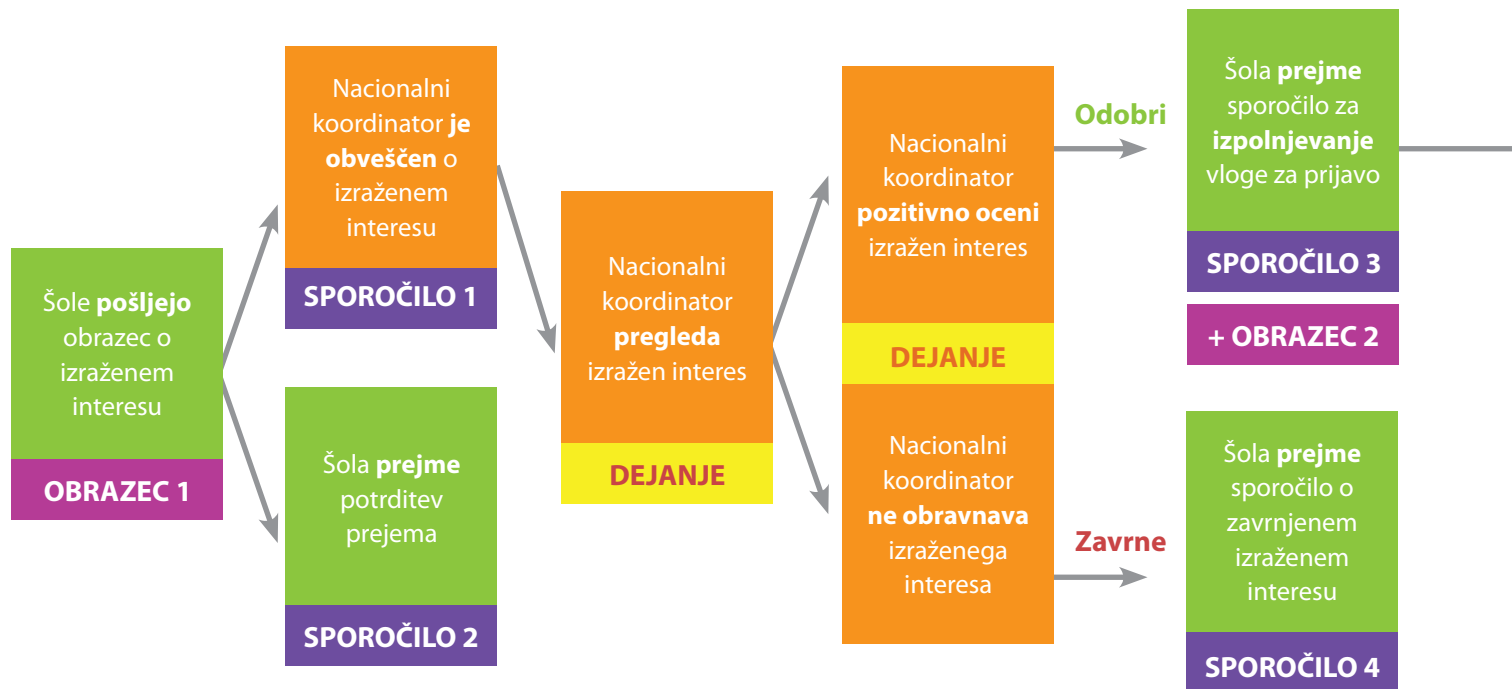
Šole članice ne smejo pod nobenim pogojem uporabljati logotipa ASPnet brez napisa "Član" niti logotipa Unesca brez emblema ASPnet.

4.2 Kako pridobiti logotip ASPnet za šole članice

Šole članice lahko pridobijo logotip ASPnet od svojih nacionalnih koordinatorjev.

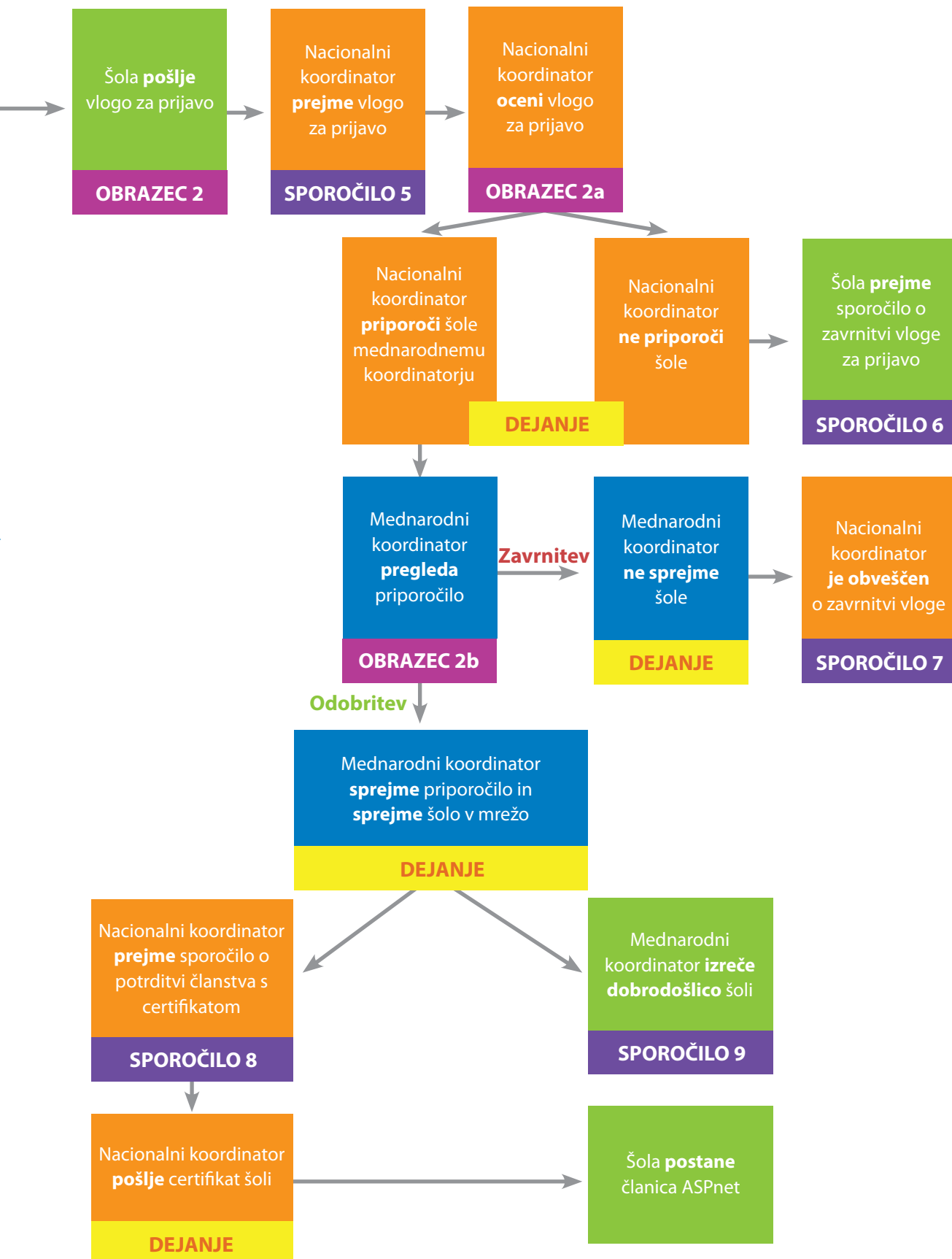
Dodatek 5

Spletno orodje za ASPnet: Postopek za včlanitev

Legenda

- Šola
- Nacionalni koordinator
- Mednarodni koordinator

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

UNESCO
pridružene šole

Mreža Unesco pridruženih šol

Vodič za nacionalne koordinatorje

Kontaktni podatki

Mreža Unesco pridruženih šol

UNESCO

7, place de Fontenoy

75007 Paris

Francija

+33(1) 45 68 10 00

E-pošta: aspnet@unesco.org

aspnet.unesco.org

Cilji
trajnostnega
razvoja